

Iværksætter praktik hos Zealand

Maj 2020

Indholdsfortegnelse

1	Iværksætterpraktik hos Zealand.....	3
1.1	Introduktion	3
1.2	Data	3
2	Overblik (2015-2019)	4
3	2015	7
4	2016	8
5	2017	11
6	2018	12
7	2019	14
8	Iværksætterpraktik i ind- og udland	16
9	Forslag til videre undersøgelse	17
10	Kilder	17

1 Iværksætterpraktik hos Zealand

1.1 Introduktion

Som studerende på Zealand – Sjællands Erhvervsakademi er der et obligatorisk praktikforløb i forbindelse med alle fuldtidsuddannelser. Zealand tilbyder de studerende muligheden for at starte i iværksætterpraktik i stedet for den regulære arbejdspladspraktik. Uddannelses- og forskningsministeriet definerer iværksætterpraktik som:

- 1) En praktik, hvor den studerende kommer i praktik i en nyopstartet virksomhed
- 2) En praktik, hvor den studerende opretter sin egen virksomhed

I nærværende rapport betragtes kun (2) som en iværksætterpraktik, hvorimod (1) går under regulær arbejdspraktik.

Zealand havde for første gang fokus på iværksætteri i 2015, men først i 2018 blev det en del af Zealands officielle strategi. Det fremgår således af Zealands strategi 2018-2022, at

” Vi vil sætte fokus på at fremme de studerendes entreprenante tankegang i mødet med innovations- og entreprenørskabsundervisning, og samtidig give mulighed for at de kan afprøve egne idéer i praksis.... De studerende skal gennem deres studietid introduceres til kreative processer, de nyeste innovationsprocesser, designtænkning, forretningsmodellering og præsentationsteknikker og de skal gives mulighed for omsætte deres idéer til konkret handling – både i samarbejde med virksomheder og som iværksættere” (Zealand, 2018, s. 6).

I denne rapport vil de sidste fem års iværksætterpraktik gennemgås ift. regulær arbejdspladspraktik. Der vil tages udgangspunkt i praktikforløb i Danmark med både danske og internationale studerende. Fordelingen af de to praktikformer ift. uddannelse vil undersøges, hvorefter fordelingen af iværksættervirksomheder vil kortlægges inden for regionen. Det vil endvidere undersøges, hvor mange af disse virksomheder, der fortsat er aktive. Afslutningsvis vil iværksætterpraktikforløb i Danmark sammenlignes med iværksætterpraktik i udlandet.

1.2 Data

Den anvendte data til denne rapport er indsamlet fra Zealands CRM-systems praktikaftaler, hvor adskillige oplysninger omkring den studerende, virksomheden og praktikperioden forekommer. Ud fra den rå data er der herefter foretaget en sortering, hvor følgende er gjort:

1. Praktikker uden for Danmark er sorteret fra. De inddrages kun til perspektivering i afsnit 9.0
2. Der er taget udgangspunkt i de to praktikformer arbejdspladspraktik og iværksætterpraktik
3. Der kigges på perioden 2015-2019

Baggrunden for denne sortering er, at virksomheder uden for Danmark ikke er registreret i det danske CVR-system, hvormed tilgængeligheden af oplysninger omkring disse virksomheder er minimale. Dog synes det alligevel relevant at kortlægge, hvor mange af Zealands studerende, der vælger et iværksætterpraktikforløb i udlandet, hvor-

for disse undersøges separat i afsnit 8. Endvidere tager rapporten af praktiske årsager udgangspunkt i arbejdsplads- og iværksætterpraktik, hvorfor der ikke er taget højde for praktikformerne international-, projekt- og virtuelpraktik.

I dataudtrækket fra Zealands CRM-system fremgår der data fra 2. halvår af 2014 til og med 1. halvår af 2020. Denne rapport beskæftiger sig kun med perioden 2015-2019, da konklusioner fra halve år vil være misvisende.

2 Overblik (2015-2019)

Overordnet set har der i perioden 2015-2019 været 4261 fuldtidsstuderende fra Zealand i praktik. Af disse er der 182 studerende, der har valgt at benytte sig af muligheden for iværksætterpraktik. Uddannelsesmæssigt fordeler de studerende sig som vist i nedenstående tabel:

Studerende i iværksætterpraktik 2015-2019

Tabel 2.1

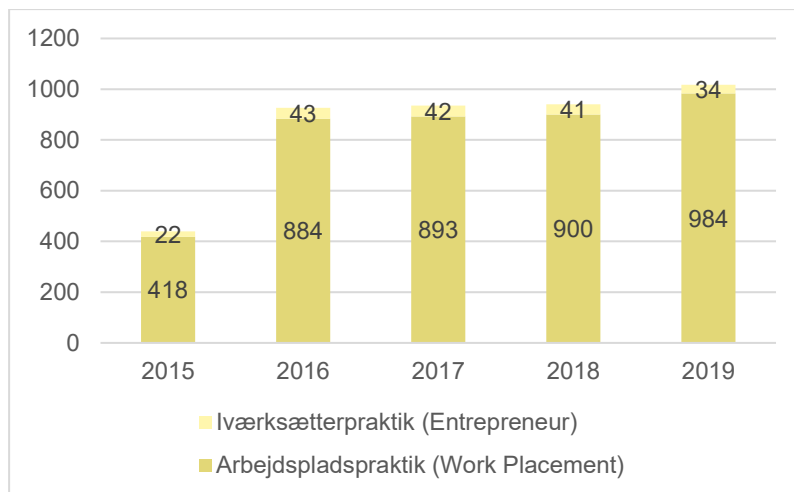
Uddannelse	Antal iværksættere	Andel af uddannelse
Administrationsøkonom AK	0	0%
Autoteknolog AK	3	8,8%
Byggetekniker AK	0	0%
Datamatiker AK	12	3,7%
Digital konceptudvikling (PBA)	15	7,9%
Finansøkonom AK	0	0%
Handelsøkonom AK	9	5,3%
Innovation og entrepreneurship (PB)	20	30,3%
Installatør AK	0	0%
Jordbrugsteknolog AK	0	0%
Laborant AK	0	0%
Logistikøkonom AK	5	3,2%
Markedsføringsøkonom AK	49	7,1%
Multimediedesigner AK	31	6,4%
PB i international handel og markedsføring	17	4,9%
PB i jordbrugsvirksomhed	1	2,0%
PB i webudvikling	12	13,2%
Procesteknolog AK	0	0%
Produktionsteknolog AK	1	2,2%
Professionsbachelor i bygningskonstruktion	3	1,0%
Serviceøkonom AK	4	1,5%

Det fremgår af tabel 2.1, at både markedsføringsøkonom- og multimediedesignuddannelserne skiller sig ud med et markant højere antal studerende, som vælger praktik i egen virksomhed. Kigges der i stedet på den procentvise andel af studerende per uddannelse, der har valgt et iværksætterpraktikforløb, er det dog uddannelsen innovation og entrepreneurship, der stiller sig i spidsen med flest studerende efterfulgt af PB i webudvikling, med hhv. 30,3% og 13,2%. De 49 og 31 studerende på markedsføringsøkonom- og multimediedesignuddannelsen udgør til sammenligning respektive 7,1% og 6,4%.

I figur 2.1 ses en oversigt over udviklingen i fordelingen af studerende i arbejdsplads- og iværksætterpraktik. Her ses der en stigning i det overordnede antal af studerende i praktik fra 2015 til 2016, og herefter en mere stabil udvikling i årene 2016-2018 i forhold til begge praktikformer. I 2019 ses en større stigning i regulær arbejdspladspraktik og et mindre fald i iværksætterpraktik.

Praktikoversigt 2015-2019

Figur 2.1

Det svarer til nedenstående procentvise fordeling:

Studerende i iværksætterpraktik 2015-2019

Tabel 2.1

Årstal	Studerende i iværksætterpraktik
2015	5%
2016	4,64%
2017	4,49%
2018	4,36%
2019	3,34%

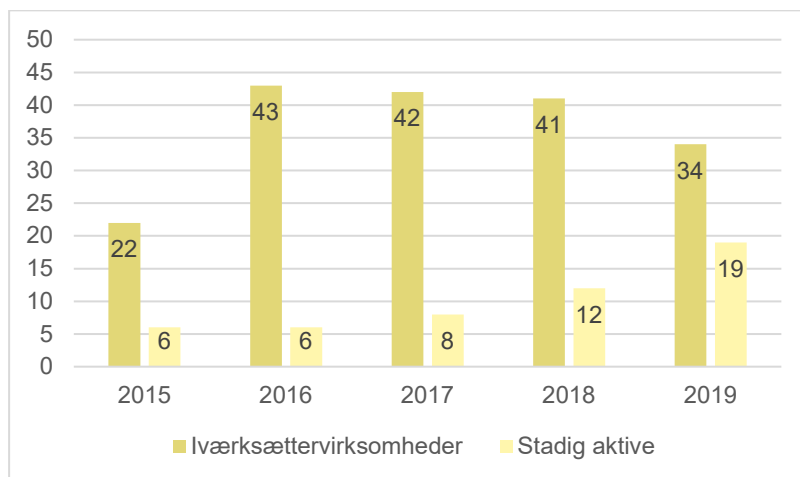
I årene 2015-2018 var andelen af studerende i iværksætterpraktik versus regulær arbejdspladspraktik relativt stabil med mellem 4,3-5% studenteriværksætterpraktikforløb. I 2019 var den 3,3%. Det kan tænkes, at faldet i iværksætterpraktikforløb fra 2018 til 2019 skyldes, at kravene for, at den studerende kan komme i iværksætterpraktik, er blevet skærpet, således at færre får godkendt en iværksætterpraktikplads, eller at færre har lyst til at søge optagelse.

Endvidere er andelen af studerende i regulær arbejdspladspraksis steget, hvilket ligeledes kan være medvirkende til, at den procentvise andel af studerende i iværksætterpraktik er faldet.

I figur 2.2 ses en oversigt over, hvor mange iværksættervirksomheder, der blev opstartet i 2015-2019 samt hvor mange af disse, der stadig fremstår som aktive i CVR-systemet.

Oversigt over aktive iværksættervirksomheder 2015-2019

Figur 2.2

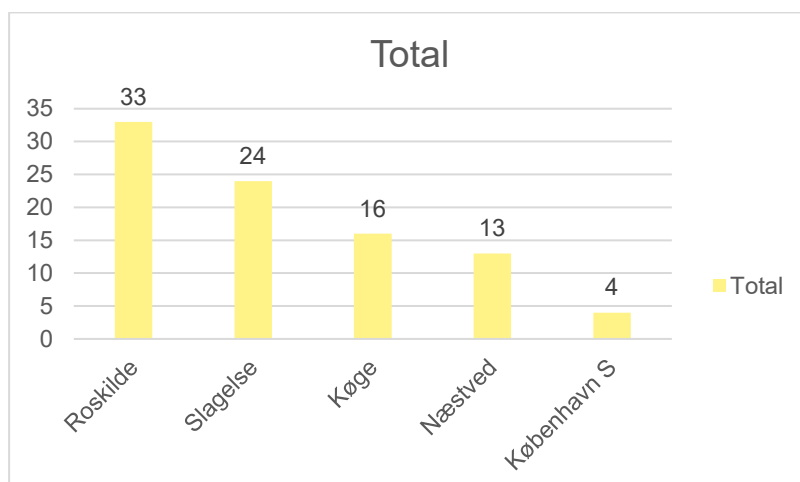

Det fremgår heraf, at der fra alle år i perioden stadig er iværksættervirksomheder, som er aktive i dag. Det ses som forventet, at andelen af aktive virksomheder fra 2019 er markant højere end de resterende år trods faldet i iværksætterpraktikforløb for året. Også forventeligt ses flere aktive virksomheder fra 2018 end de foregående år. Dette skyldes højst sandsynligt, at disse virksomheder er nyest. Overraskende kan det udledes, at den procentvise andel virksomheder fra 2015 er næsten lige så høj som 2018, med hhv. 27% og 29%.

Figur 2.3 viser de fem byer, hvori der blev opstartet flest iværksættervirksomheder i 2015-2019.

Oversigt over iværksættervirksomheder fordelt på byer 2015-2019

Figur 2.3

3 2015

Fordeling af studerende i praktik

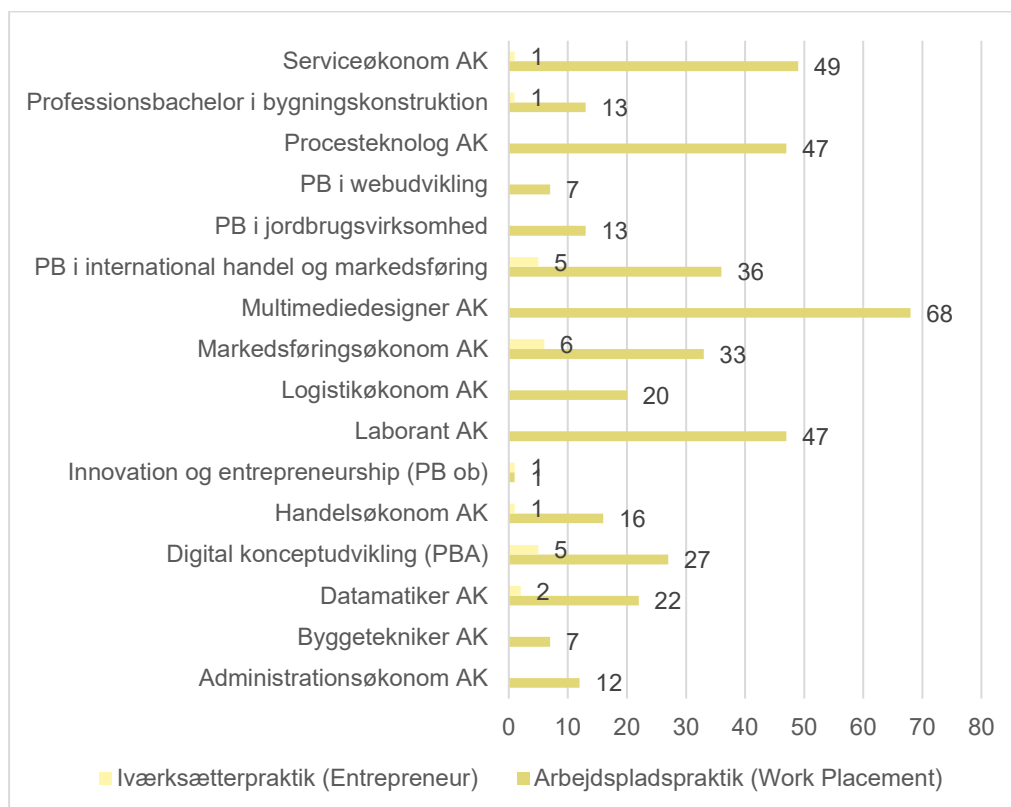
Tabel 3.1

Praktikform	2015
Arbejdspladspraktik	418
Iværksætterpraktik	22
Praktik i alt	440
Andel i iværksætterpraktik	5,00%

I 2015 var der 418 studerende i arbejdspladspraktik og 22 i iværksætterpraktik. Fordelingen pr. uddannelse er illustreret i figur 3.2.

Praktik pr. uddannelse 2015

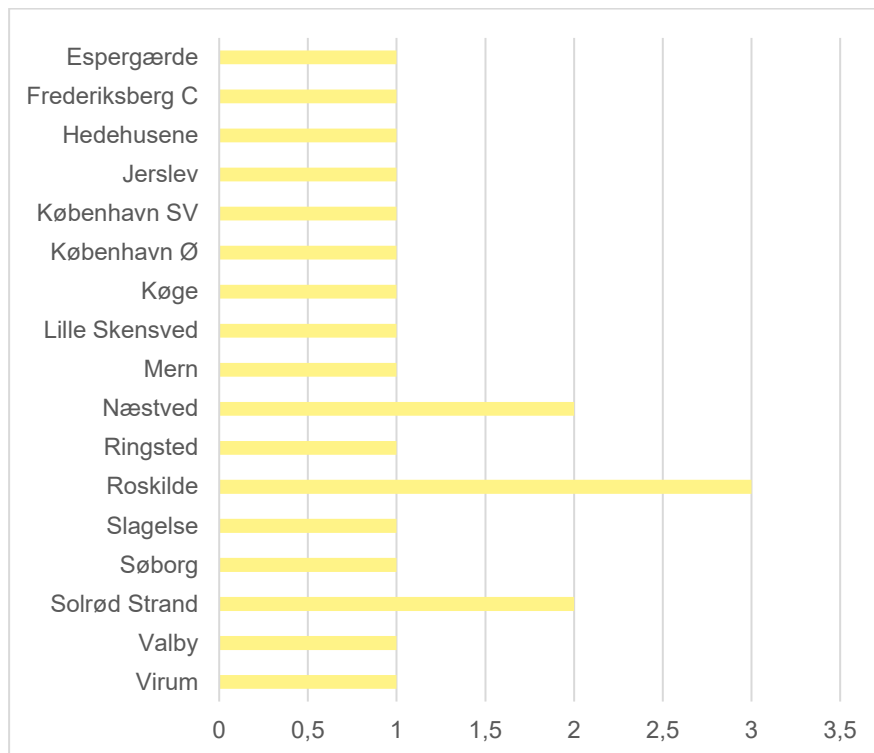
Figur 3.2

Iværksætterpraktikforløbene var fordelt over byerne vist i figur 3.3. Én by er ukendt og fremgår derfor ikke.

Iværksætterpraktik pr. by 2015

Figur 3.3

Kigger vi tilbage på de virksomheder, hvori de studerende var i iværksætterpraktik i 2015, er det ikke alle, der stadig er aktive i dag. Ved gennemgang af de 22 virksomheder, er der i dag 6, der stadig fremstår som aktive i det danske CVR-system, 12 der er angivet som ophørt, og 4 der ikke findes i systemet. Det vil sige, at 27% af iværksætterpraktikvirksomhederne fra 2015 stadig er aktive i dag.

De aktive virksomheder kommer fra uddannelserne digitalt konceptudvikling med virksomhed i Espergærde; handelsøkonom m. virksomhed i Køge; innovation og entrepreneurship m. virksomhed i København SV; markedsføringsøkonom m. virksomhed i Jerslev; samt international handel og markedsføring med virksomheder i Frederiksberg C og Hedehusene.

4 2016

Fordeling af studerende i praktik

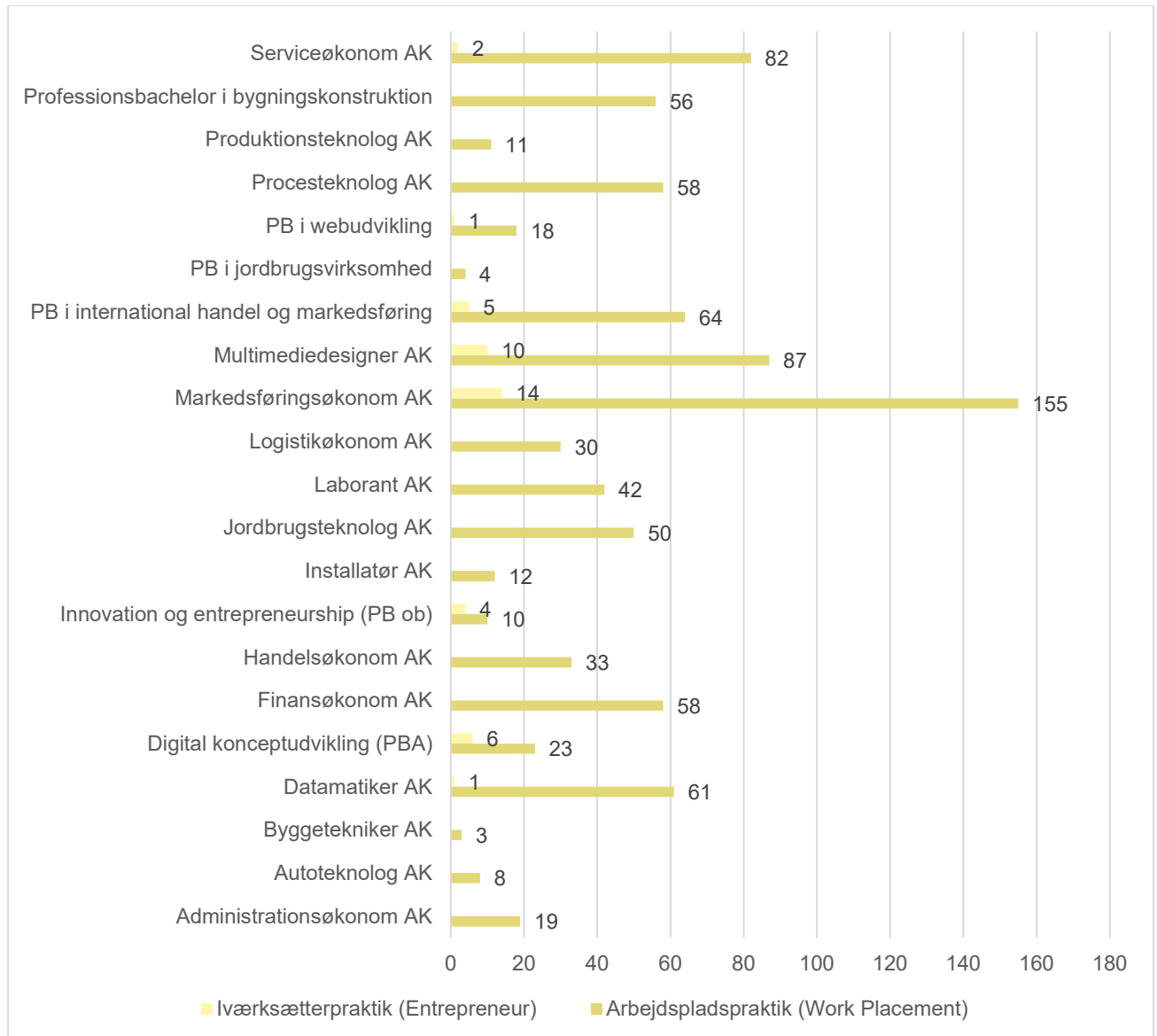
Tabel 4.1

Praktikform	2016
Arbejdspladspraktik	884
Iværksætterpraktik	43
Praktik i alt	927
Andel i iværksætterpraktik	4,64%

I 2016 var der 884 studerende i arbejdspladspraktik og 43 i iværksætterpraktik. Fordelingen pr. uddannelse er illustreret i nedenstående figur.

Praktik pr. uddannelse 2016

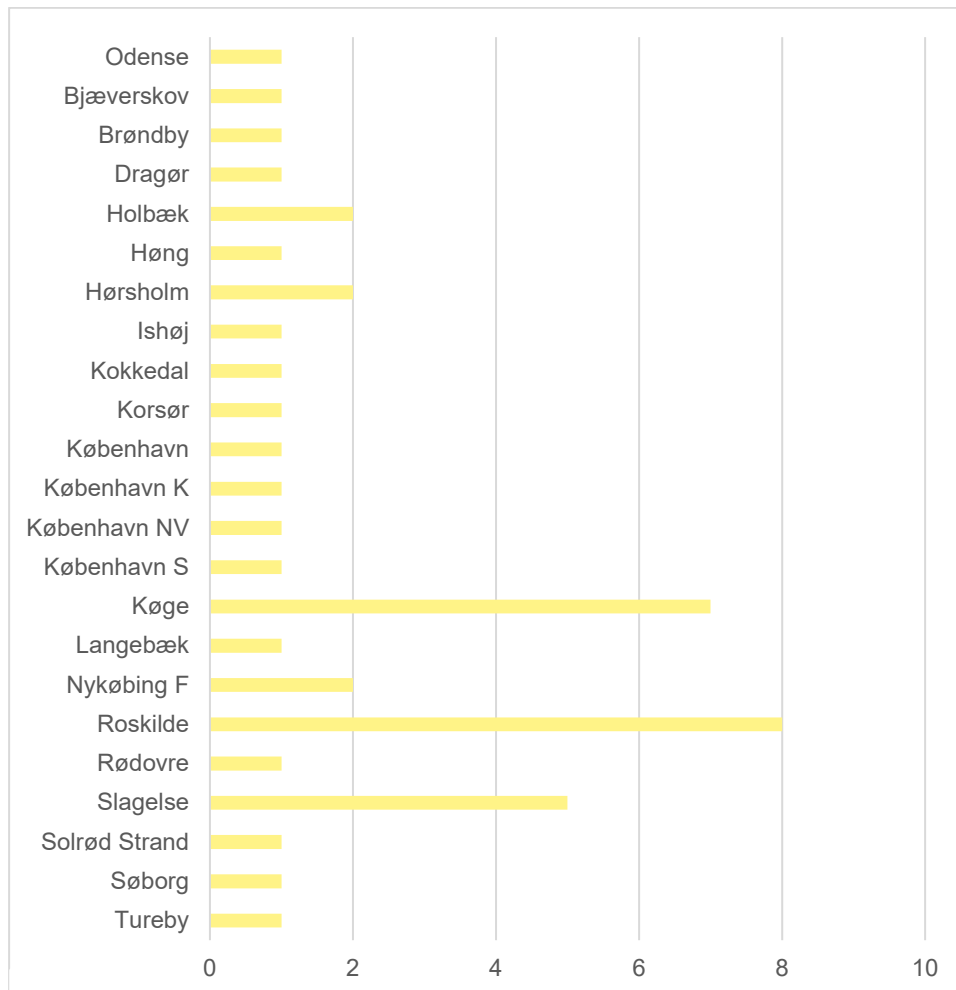
Figur 4.2

Iværksætterpraktikforløbene var fordelt over nedenstående byer.

Iværksætterpraktik pr. by 2016

Figur 4.3

Kigger vi tilbage på de virksomheder, hvori de studerende var i iværksætterpraktik i 2016, er det ikke alle, der stadig er aktive i dag. Ved gennemgang af de 43 virksomheder, er der i dag 6, der stadig fremstår som aktive i det danske CVR-system, 26 der er angivet som ophørt og 11 der ikke findes i systemet. Det vil sige, at 14% af iværksætterpraktikvirksomhederne fra 2016 stadig er aktive i dag.

De aktive virksomheder kommer fra uddannelserne digital konceptudvikling med virksomhed i Bjæverskov; markedsføringsøkonom m. virksomhed i Kokkedal; multimediedesign m. virksomheder i Holbæk og Høng; samt international handel og markedsføring med virksomheder i Dragør og Roskilde.

5 2017

Fordeling af studerende i praktik

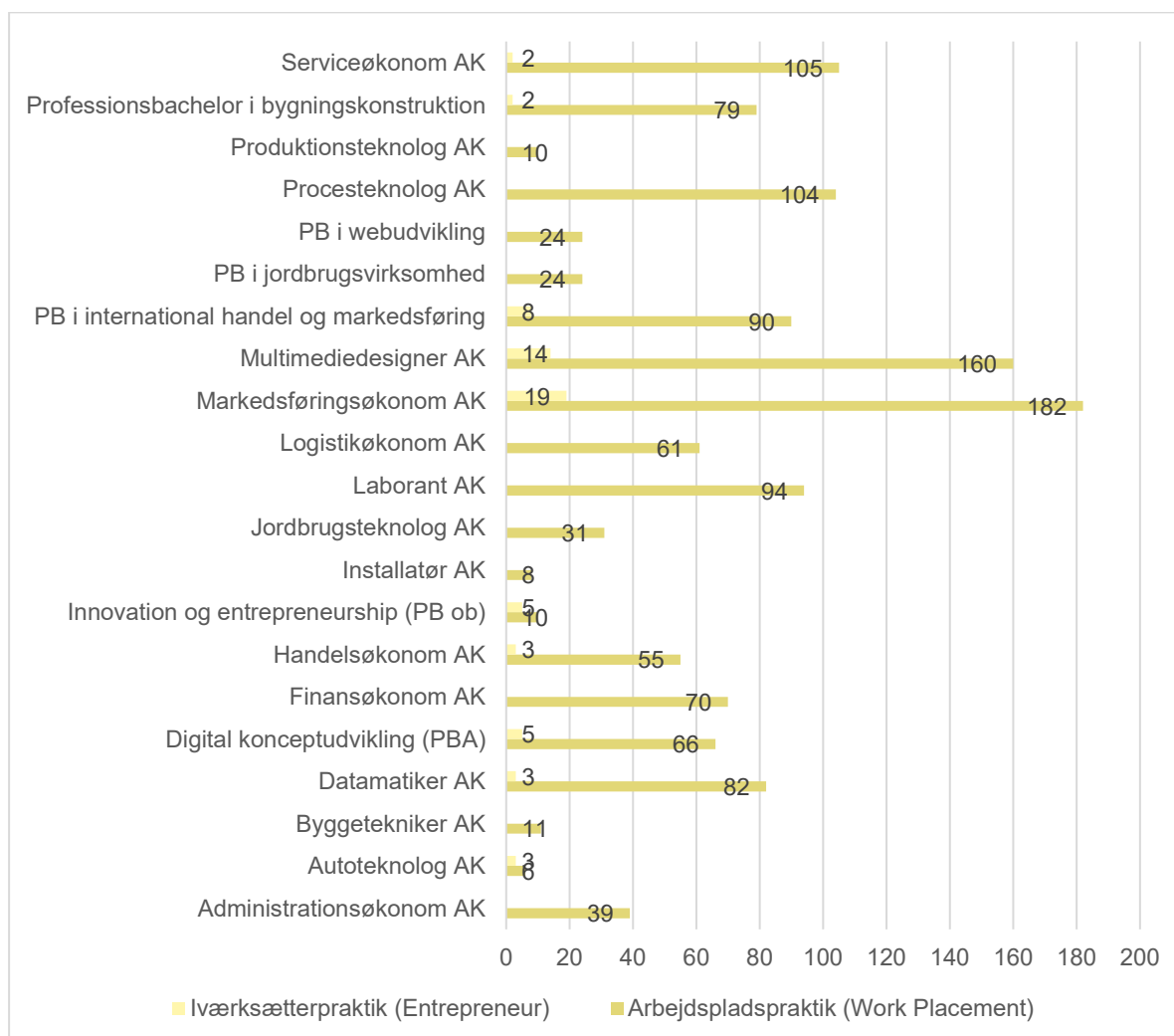
Tabel 5.1

Praktikform	2017
Arbejdspladspraktik	893
Iværksætterpraktik	42
Praktik i alt	935
Andel i iværksætterpraktik	4,49%

I 2017 var der 893 studerende i arbejdspladspraktik og 42 i iværksætterpraktik. Fordelingen pr. uddannelse er illustreret i nedenstående figur.

Praktik pr. uddannelse 2017

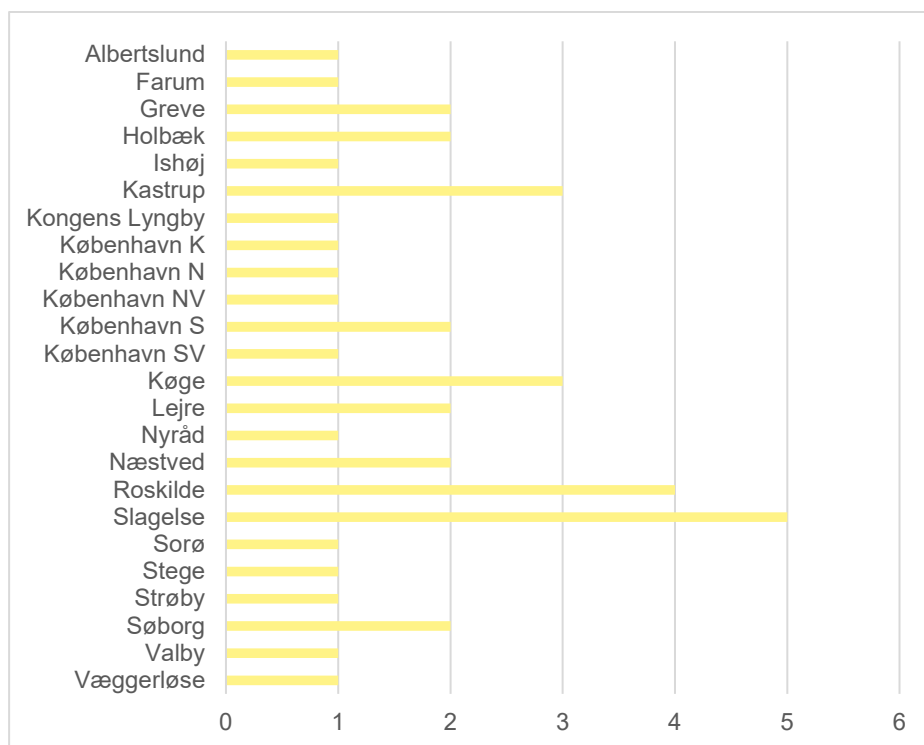
Figur 5.2

Iværksætterpraktikforløbene var fordelt over nedenstående byer.

Iværksætterpraktik pr. by 2017

Figur 5.3

Kigger vi tilbage på de virksomheder, hvori de studerende var i iværksætterpraktik i 2017, er det ikke alle, der stadig er aktive i dag. Ved gennemgang af de 42 virksomheder, er der i dag 8, der stadig fremstår som aktive i det danske CVR-system, 24 der er angivet som ophørt og 10 der ikke findes i systemet. Det vil sige, at 19% af iværksætterpraktikvirksomhederne fra 2017 stadig er aktive i dag.

De aktive virksomheder kommer fra uddannelserne innovation og entrepreneurship i København K, Nyråd og Valby; markedsføringsøkonom i Ishøj, København S, Næstved og Strøby; samt bygningskonstruktør i Søborg

6 2018

Fordeling af studerende i praktik

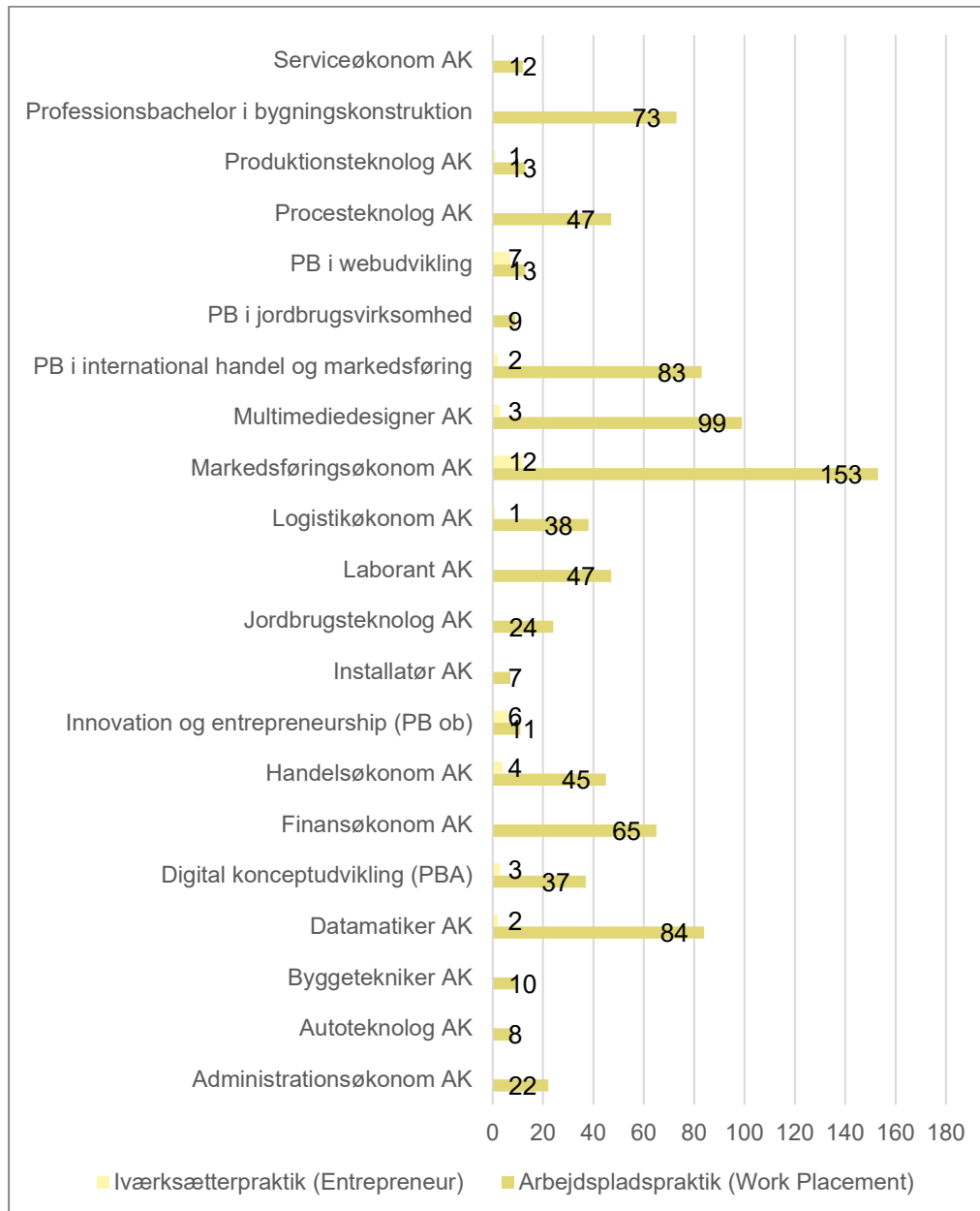
Tabel 6.1

Praktikform	2018
Arbejdspladspraktik	900
Iværksætterpraktik	41
Praktik i alt	941
Andel i iværksætterpraktik	4,36%

I 2018 var der 900 studerende i arbejdspladspraktik og 41 i iværksætterpraktik. Fordelingen pr. uddannelse er illustreret i nedenstående figur.

Praktik pr. uddannelse 2018

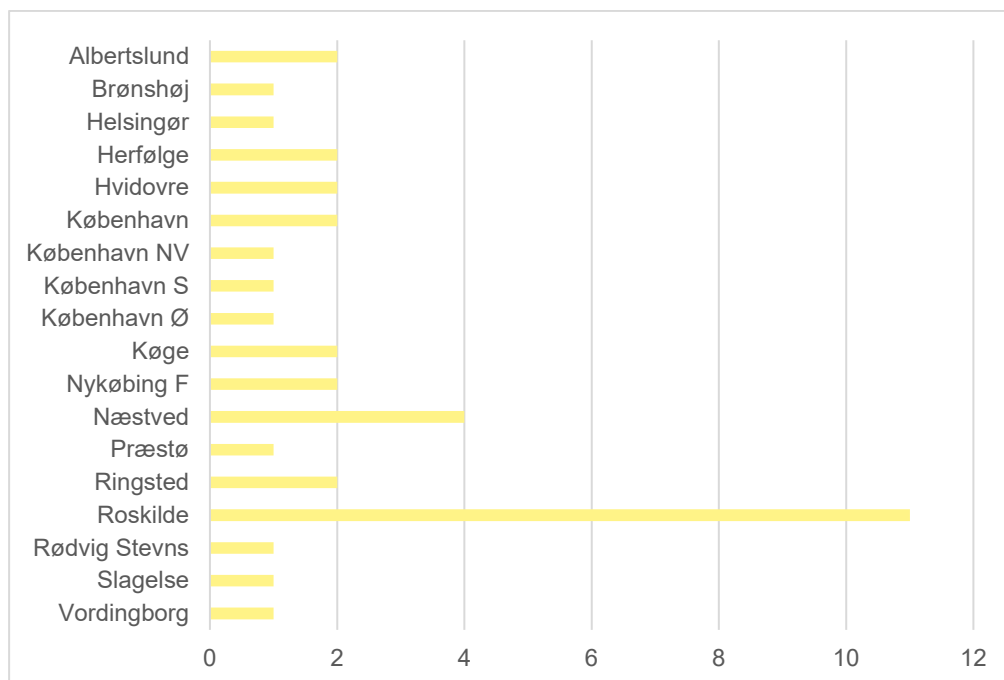
Figur 6.2

Iværksætterpraktikforløbene var fordelt over byerne, som fremgår af figur 6.3. Tre byer er ikke medtaget, da de ikke fremgår i CRM-systemet.

Iværksætterpraktik pr. by 2018

Figur 6.3

Kigger vi tilbage på de virksomheder, hvori de studerende var i iværksætterpraktik i 2018, er det ikke alle, der stadig er aktive i dag. Ved gennemgang af de 41 virksomheder, er der i dag 12, der stadig fremstår som aktive i det danske CVR-system, 20 der er angivet som ophørt og 9 der ikke findes i systemet. Det vil sige, at 29% af iværksætterpraktikvirksomhederne fra 2018 stadig er aktive i dag.

De aktive virksomheder kommer fra uddannelserne handelsøkonom med virksomheder i Brønshøj og København; markedsføringsøkonom med virksomheder i Albertslund, Helsingør, Nykøbing Falster og Ringsted; multimediedesign med virksomhed i København; international handel og markedsføring med virksomheder i Hvidovre og Roskilde; webudvikling i Hvidovre; samt produktionsteknologuddannelsen i Slagelse.

7 2019

Fordeling af studerende i praktik

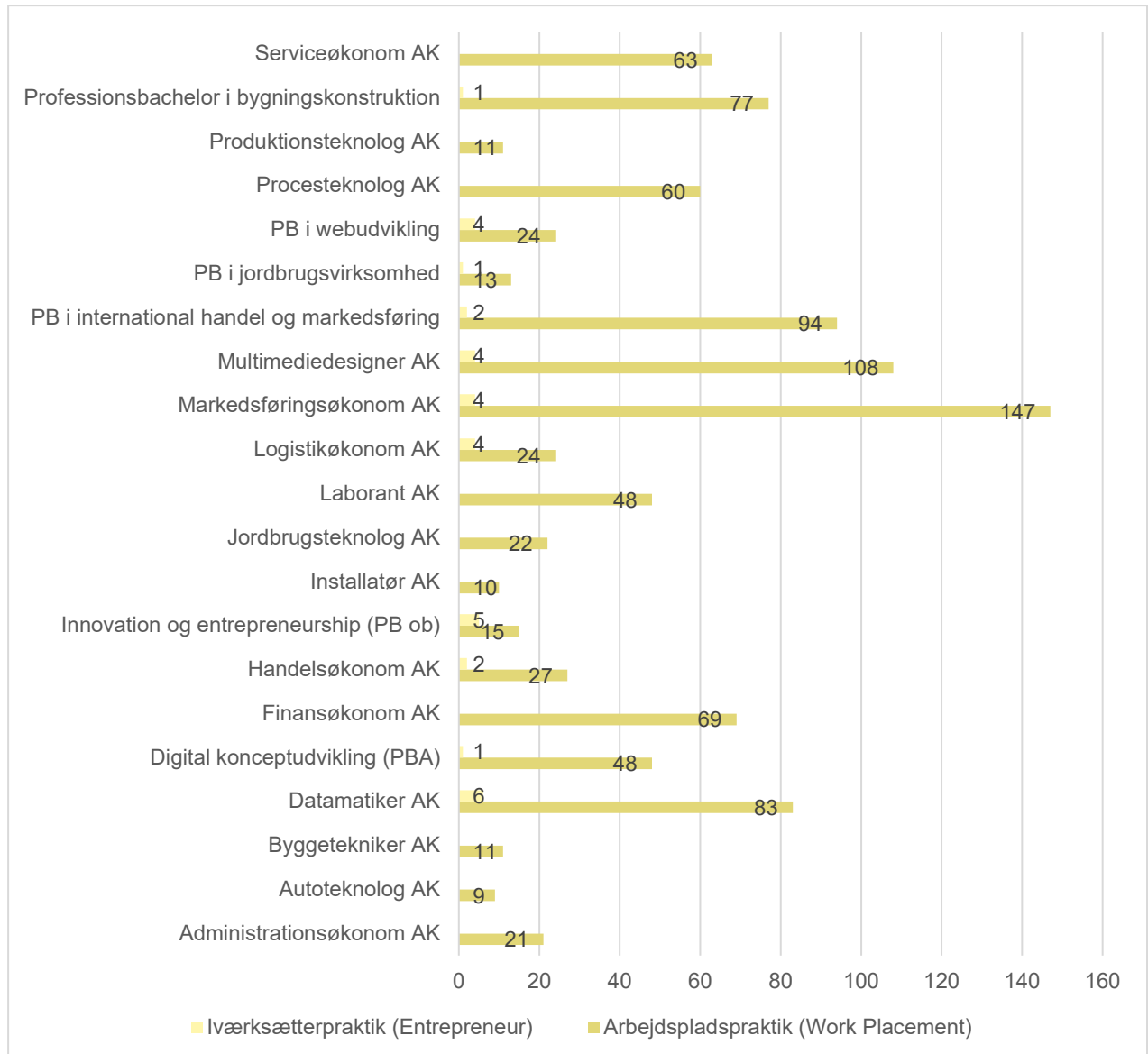
Tabel 7.1

Praktikform	2019
Arbejdspladspraktik	984
Iværksætterpraktik	34
Praktik i alt	1018
Andel i iværksætterpraktik	3,34%

I 2019 var der 984 studerende i arbejdspladspraktik og 34 i iværksætterpraktik. Fordelingen pr. uddannelse er illustreret i nedenstående figur.

Praktik pr. uddannelse 2019

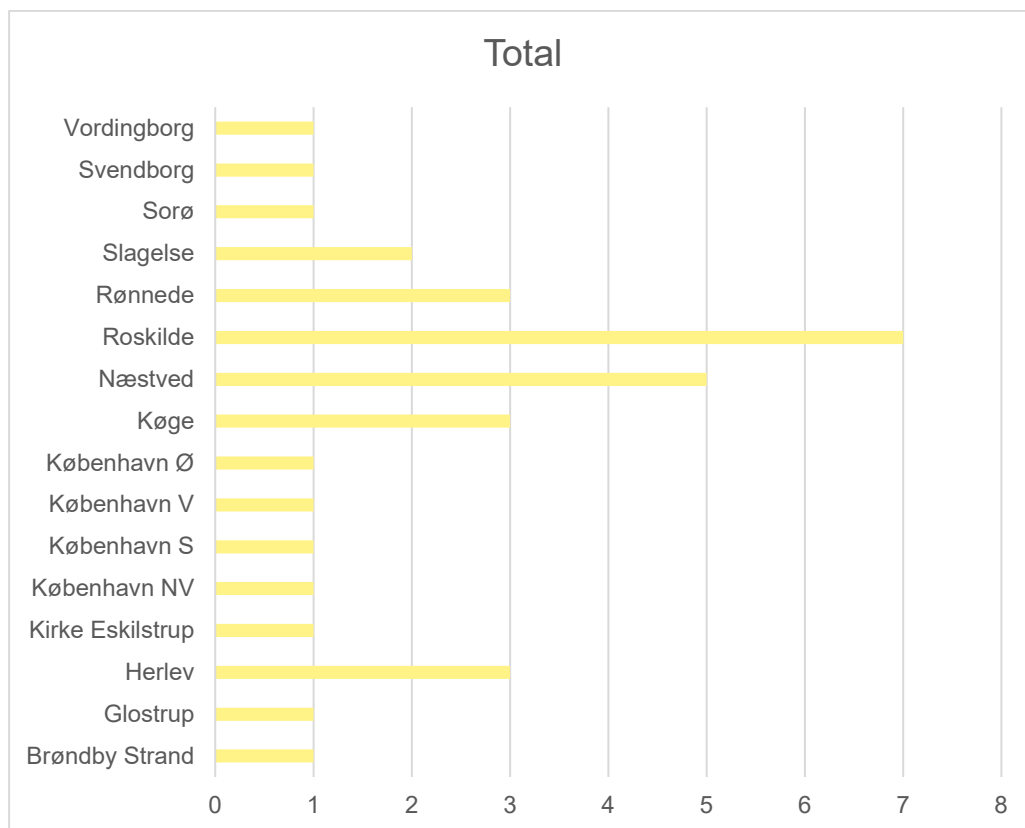
Figur 7.2

Iværksætterpraktikforløbene var fordelt over byerne, som fremgår af figur 7.3. Én by fremgår ikke i CRM-systemet og er derfor ikke medtaget.

Iværksætterpraktik pr. by 2019

Figur 7.3

Kigger vi tilbage på de virksomheder, hvori de studerende var i iværksætterpraktik i 2019, er det ikke alle, der stadig er aktive i dag. Ved gennemgang af de 34 virksomheder, er der i dag 19, der stadig fremstår som aktive i det danske CVR-system, 8 der er angivet som ophørt og 7 der ikke findes i systemet. Det vil sige, at 56% af iværksætterpraktikvirksomhederne fra 2019 stadig er aktive i dag.

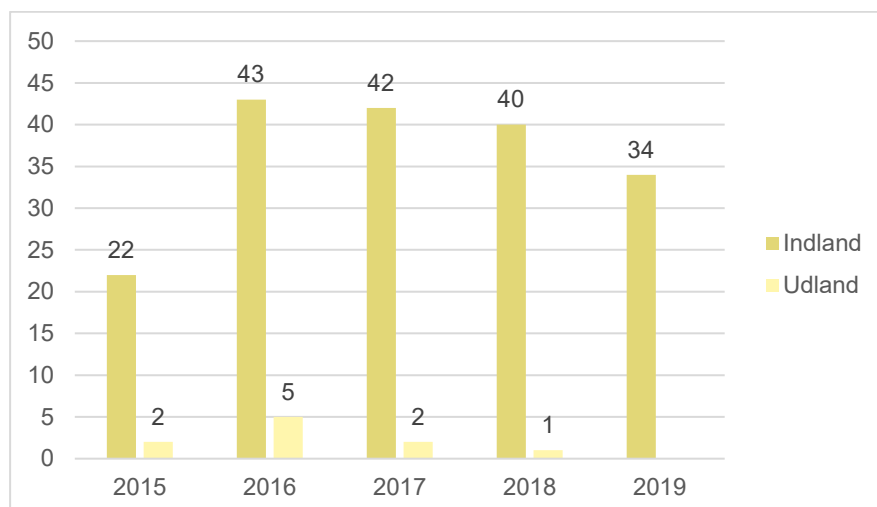
De aktive virksomheder kommer fra uddannelserne innovation og entrepreneurship med virksomheder i Næstved, Glostrup og København S; markedsføringsøkonom med virksomheder i Roskilde og Slagelse; datamatiker med virksomheder i Sorø, Brøndby Strand og Næstved; PB i webudvikling med virksomhed i Rønnede; PB i jordbrugsvirksomhed med virksomhed i Kirke Eskilstrup; digital konceptudvikling med virksomhed i Næstved; PB i international handel og markedsføring med virksomhed i København NV; logistikøkonom med virksomhed i Svendborg; samt serviceøkonom med virksomhed i København Ø.

8 Iværksætterpraktik i ind- og udland

Det fremgår af figur 9.2, at kun 10 studerende var i iværksætterpraktik i udlandet i perioden 2015-2018. I 2019 var der ingen.

Iværksætterpraktik i Danmark vs udlandet i 2015-2019

Figur 9.2

I 2015 blev der opstartet 1 iværksættervirksomhed i Kina og 1 i Slovakiet.

I 2016 blev der opstartet 4 i Nepal og 1 i Kina.

I 2017 blev der opstartet 1 i Estland og 1 i UK (land er ikke yderligere specificeret).

I 2018 blev der opstartet 1 i De Forenede Arabiske Emirater.

9 Forslag til videre undersøgelse

Nærværende rapport har kortlagt iværksætterpraktik i Zealand i 2015-2019 ift. regulær arbejdspladspraktik. Mens dette er praktisk ift. sammenlignelighed, giver det ikke et helt retvisende billede af den procentvise andel studerende der vælger en iværksætterpraktik, idet praktikformerne international-, projekt- og virtuelpraktik er udeladt. Dog påvirker dette ikke sammenligneligheden af iværksætterpraktik per år. Endvidere er antal studerende i både iværksætter- og regulær arbejdspladspraktik begrænset til praktikforløb i Danmark af hensyn til tilgængeligheden af data. Fremadrettet anbefales det at inkludere praktik i udlandet og evt. undersøge aktive virksomheder i Danmark separat. Endvidere anbefales det at inkludere alle praktikformer for at få en endnu dybere forståelse af både iværksætterpraktik og praktik som helhed i Zealand.

10 Kilder

Undervisningsministeriet (2010). *Praktik i erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser*. Hentet fra: <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/filer/praktik/praktik-i-erhvervsakademi-og-professionsbacheloruddannelser.pdf>

Zealand – Sjællands Erhvervsakademi (2018). *Strategi 2018-2020*. Hentet fra: <https://www.zealand.dk/wp-content/uploads/2020/01/Strategi-2018-2022.pdf>